

Posudek školitele doktorské disertační práce p. Mgr. Petra Čecha, Žatec a severozápadní Čechy na počátku mladohradištního období (2. poloviny 10. století). I. část 164 str. textu + 5 tab., 4 grafy. II. část – obrazové přílohy, 188 str. Praha 2014.

Doktorand P. Čech nastoupil do kombinované formy doktorského studia v roce 2006 a do roku 2010 složil všechny studijní plánem stanovené atestace. Během studia publikoval několik odborných článků, jejichž tématika vycházela z problematiky řešené v disertaci. Účastnil se též několika odborných zasedání a konferencí zaměřených na problematiku raně středověkého období.

Předložená disertace představuje vyhodnocení výsledků archeologických výzkumů prováděných v Žatci po řadu let doktorandem. Jeho zásluhou bývá Žatec označován za jedno z nejlépe poznaných českých raně středověkých hradišť. Vzhledem k charakteru tamějších výzkumů (prováděných v městské zástavbě), mohly mít archeologické sondy převážně liniový charakter; autor si byl dobře vědom toho, jaká omezení z takto vedených sond plynou. Zásadní otázkou pro poznání nejstarších dějin Žatce je vypracování chronologie jeho vývoje. Tu je zatím možné opřít o nejpočetnější archeologický materiál – o keramiku. Její dosavadní pokusy o třídění pro teritorium Poohří se opíraly většinou o nepočetné nálezy z různých lokalit. Naopak P. Čech vypracoval tamější chronologii keramických nálezů na podkladě stratifikovaných nálezů. To mu umožnilo vytvořit stratigrafické keramické horizonty (od nejstarších A, B až po nejmladší F, G pokrývajících období od 9. do 13. století). Autorem vypracovaná chronologie mu umožnila revidovat dosud platné časové zařazení některých hradišť v severozápadních Čechách a vyslovit historické závěry např. o době připojení Žatecka do přemyslovské domény. Je nepochybné, že o těchto závěrech budou archeologové i historikové ještě diskutovat. Konečně studium žatecké keramiky otevřelo i některé další problémy a otázky (např. proč na Žatecku absentují nálezy nádob s keramickými značkami na dnech).

Škála P. Čechových poznatků o raně středověkém Žatci je však mnohem širší. Díky jeho výzkumům bylo možné např. rozpozнат tři odlišné sídliště okrsky v Žatci a na podkladě paleobotanických nálezů uvažovat o pěstovaných druzích obilnin. Ve druhém případě však nám chybí početnější srovnávací materiál z tamější (žatecké) oblasti.

Předložená disertace podává nový pohled na raně středověký Žatec, jedno z velmi důležitých hradišť v raně středověkých Čechách. Autor prokázal schopnost samostatně tvůrčí práce s archeologickým materiélem i dobrý přehled po odborné literatuře. Práce nepochybně vzbudí zájem a velmi pravděpodobně i diskusi (v některých případech i negativní), což považuji za positivní. Práce je na dobré úrovni i po stránce formální.

Práci doporučuji k dalšímu řízení (k obhajobě).

27. 3. 2014

Prof. PhDr. Jiří Sláma, CSc.
předseda Oborové rady
školitel